

Comentariul poeziei Glossa scrisa de Mihai Eminescu- a patra parte

Ataraxia stoica atitudinea inteleapta in fata vietii, este recomandata de marele nostru poet, in versurile din strofa - matrice: "Nu spera si nu ai teama/ Ce e val ca valul trece/ De te-ndeamna de te cheama/ Tu ramai la toate rece". Versuri lapidare, dispuse ca o lespede, de o sententiozitate maxima.

Versul "Ce e val ca valul trece" exprima intr-o forma condensata chiar atitudinea poporului nostru in fata istoriei, care poate fi definita in ultima instanta ca o atitudine stoica Acest vers este decat o prelucrare, superioara a cunoscutului aforism popular romanesc: "Apa trece, pietrele raman". Toate valurile care au trecut peste noi, s-au dus ca apa noi am ramas precum pietrele, neclintiti, in spatiul nostru geografic. Acest vers are o valoare emblematica si contine, de fapt, o "weltanschauung" romaneasca "Ataraxia" stoica este trecuta de Eminescu, prin filtrul budismului, ceea ce este mai mult decat explicabil la un poet atat de adanc familiarizat cu gandirea si filosofia indiana Budismul recomanda nu numai indiferenta dar si interiorizare, impenetrabilitate, neaplecarea auzului la zgomotele lumii exterioare.

De la stoicism, Eminescu ajunge la budism Aceasta este, cel putin teoretic, atitudinea pe care marele nostru poet o propune in fata spectacolului vietii. Dar, sa nu uitam ca Eminescu era un temperament romantic si ca oricat si-ar fi dorit-o, accentele de revolta si de sarcasm nu lipsesc, ca atunci cand isi ingaduie demascarea imposturii si a nonvalorilor "Nu spera cand vezi miseii/ La izbanda facand punte/ Te-or intrece natarai/ De ai fi cu stea in frunte". Ca si Scrisorile, Glossa este o capodopera satirica o "satira fara obiect", cum spunea G. Calinescu, o capodopera de maretie glaciale (Istoria literaturii romane de la origini pana in prezent).

Sub raport stilistic si figurativ, Glossa este o poezie fara un registru prea bogat. Metaforele si figurile de stil sunt utilizate cu cea mai mare parcimonie. Ramane, ca de obicei, muzicalitatea, rezultata dintr-o sententiozitate gnomica. Scrisa la numai cateva luni dupa publicarea Luceafarului, Glossa nu pare altceva decat continuarea marelui poem, al carui final il dezvoltata si-l argumenteaza.